

LÍNIES ESTRATÈGIQUES DE L'AGENDA 21 LOCAL

4. LÍNIES ESTRATÈGIQUES DE L'AGENDA 21 LOCAL

L'Agenda 21 local de Manresa s'estructura en base a la definició d'estratègies per a avançar cap a la sostenibilitat ambiental, social i econòmica d'una banda, i per l'altra, avaluar com aquestes estratègies es desenvolupen. Així, amb el document Agenda 21 local s'estableixen uns objectius i unes accions ambientals, socials i econòmiques, així com indicadors per a valorar-ne el grau d'assoliment.

En base als treballs de diagnosi, en el Pla d'Acció Ambiental de Manresa es proposen vuit línies estratègiques, cadascuna d'elles estructurades en un seguit de programes i aquests, alhora, en actuacions i subactuacions. Es detallen concretament a l'apartat 5 del document.

Amb els Programes socials i econòmics es recullen els programes i accions que promouen l'equitat i justícia social, aspectes complementaris a la integritat ecològica en el desenvolupament sostenible. Aquests programes, detallats a l'apartat 6 del document, s'estructuren al voltant de cinc línies estratègiques.

Finalment, en el Pla de Seguiment es defineix un sistema d'indicadors ambientals i un sistema de controls que permetran el monitoratge de l'aplicació del Pla d'Acció Ambiental. Ambdós sistemes apareixen a l'apartat 7 del document.

Per tal de clarificar la comprensió del document i donar unitat al conjunt de propostes, es resumeixen a continuació les línies en què es basa l'Agenda 21 local de Manresa.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES DEL PLA D'ACCIÓ AMBIENTAL

1. **RACIONALITZAR EL CONSUM D'AIGUA I COMPLETAR EL SANEJAMENT DE LES AIGÜES RESIDUALS**

2. **OPTIMITZAR L'ÚS DELS RECURSOS ENERGÈTICS**

3. **APLICAR UNA GESTIÓ DELS RESIDUS BASADA EN CRITERIS DE MINIMITZACIÓ I VALORITZACIÓ**

4. **POTENCIAR EL SISTEMA DE GESTIÓ I SEGUIMENT D'ACTIVITATS I APLICAR ELS MECANISMES DE PREVENCIÓ DEL RISC AMBIENTAL**

5. **CONSERVAR I MILLORAR EL PATRIMONI NATURAL I LA QUALITAT DEL PAISATGE**

6. **CONSOLIDAR L'ESPAI RURAL COM A ELEMENT ESTRUCTURADOR DEL TERRITORI**

7. **MILLORAR LA QUALITAT DE L'ESPAI URBÀ**

8. **REDUIR LA INCIDÈNCIA AMBIENTAL DEL VEHICLE PRIVAT A LA CIUTAT**

LÍNIES ESTRATÈGIQUES DELS PROGRAMES SOCIALS I ECONÒMICS PER A LA SOSTENIBILITAT

MANRESA ACTIVA

Fer de Manresa una ciutat activa, que vetlla per la plena ocupació com a estratègia per a assegurar el dinamisme i el benestar dels seus ciutadans.

MANRESA IGUALITÀRIA

Fer de Manresa una ciutat igualitària, on tothom té accés als recursos i serveis que garanteixen llur plena integració i desenvolupament.

MANRESA PARTICIPATIVA

Fer de Manresa una ciutat participativa, on els ciutadans cooperen en la definició i desenvolupament de polítiques i programes locals.

MANRESA SALUDABLE

Fer de Manresa una ciutat saludable, on els ciutadans practiquen hàbits beneficiosos i gaudeixen d'un espai vivencial agradable.

MANRESA SOLIDÀRIA

Fer de Manresa una ciutat solidària, que treballa per un món sostenible més enllà de les seves fronteres.

PLA D'ACCIÓ AMBIENTAL

5. PLA D'ACCIÓ AMBIENTAL

5.1 Objectius

El Pla d'Acció Ambiental és el document base de l'Agenda 21 Local. Partint de l'anàlisi de la situació actual del municipi estableix les línies estratègiques bàsiques cap on cal orientar la gestió ambiental a nivell local i defineix els programes d'actuació que cal portar a terme, les institucions implicades en la seva execució, el calendari i prioritats de les actuacions i la valoració econòmica.

La selecció dels objectius estratègics i, en general, de totes les actuacions que proposa el Pla Acció, s'ha realitzat prenent com a referents els principis de sostenibilitat ambiental recollits en el document de *La Carta d'Aalborg*, a la qual s'ha adherit el municipi de Manresa.

Els objectius generals que han pautat l'elaboració del Pla d'Acció són els següents:

- Disminuir el ritme de consum dels recursos no renovables.
- Ajustar el ritme de consum dels recursos renovables al ritme de reposició.
- Minimitzar l'emissió de contaminants.
- Mantenir la diversitat biològica.
- Conservar la qualitat de l'aire, l'aigua i el sòl.
- Millorar les condicions de l'entorn urbà.

5.2 Estructura i continguts

El Pla d'Acció Ambiental s'estructura entorn a vuit eixos anomenats línies estratègiques. Cadascuna d'elles conté diversos programes d'actuació (24 en total) que agrupen un seguit d'actuacions (96 en total).

S'han seleccionat les actuacions qualificades com a emblemàtiques, en tant es consideren especialment rellevants per la seva repercussió en la millora d'un determinat vector o problemàtica ambiental, o bé perquè poden tenir un fort ressò en la ciutat a causa d'un component de sensibilització ambiental associat.

S'aporta a més, el calendari de les actuacions, una visió de síntesi de la valoració dels costos econòmics i una valoració dels recursos humans que l'administració municipal, com a element impulsor del procés, haurà d'aplicar en les fases inicials del Pla.

Cada actuació està descrita i se n'especifica el termini d'execució, les entitats implicades en la seva realització, el cost econòmic i les entitats que poden contribuir al seu finançament:

Codi de referència.

Conté l'identificador de la línia estratègica a la que pertany, seguit del corresponent al programa i del número de proposta. Per exemple, l'actuació 5.2.1 és la primera actuació que conté el segon programa que correspon a la cinquena línia estratègica.

Descripció.

Text que defineix amb concreció l'actuació, indicant quan existeix, el marc legislatiu que fonamenta la proposta. Cal tenir en compte però, que la justificació de la major part de les propostes no es desprèn de la pròpia descripció de l'actuació. El referent en aquests casos, es troba detallat en el document I (Memòria descriptiva i diagnosi) i concretament a l'apartat 11 on es recopilen les conclusions de diagnosi dels diferents àmbits analitzats. Algunes actuacions contenen diverses sub-actuacions, que s'enuncien separatament, indicant els atributs (termini, entitats implicades, cost) per a cadascuna d'elles, ja que és possible que en alguns casos no totes es puguin realitzar al mateix temps.

Termini.

Termini d'execució en el que es proposa que es completi l'actuació, considerant tres períodes:

- Curt: menys de 2 anys
- Mitjà: 3 a 5 anys
- Llarg: més de 5 anys

Malgrat que el Pla no té una vigència predeterminada, es considera que caldria una revisió íntegra, en un període de com a màxim, 10 anys. Tot i això, es poden contemplar altres sistemes d'actualització periòdica que ajustin les propostes del Pla als canvis que es vagin produint.

Entitats.

Entitats implicades en l'execució de l'actuació. S'indiquen tant els Serveis de l'administració local com els ens que pertanyen a altres administracions i també entitats públiques i privades. L'Ajuntament de Manresa, com a entitat impulsora del Pla, figura a totes les actuacions proposades, encara que en molts casos només cal que la promogui o que doni suport a l'actuació d'altres agents o administracions.

Cost.

Estima orientativa del pressupost (expressat en milions de pessetes) que es requerirà per portar a terme l'actuació; la justificació de la quantitat que s'indica es troba detallat a l'annex 9, que figura al Document IV. Aquesta valoració planteja moltes dificultats, especialment quan les actuacions no es poden concretar a un nivell suficient com per pressupostar-les o bé, quan es tracta d'actuacions que es proposa executar a llarg termini. Tot i això, s'intenta aportar una aproximació real, que serveixi per conèixer l'ordre de magnitud de la inversió econòmica que requereix.

Cal destacar però, que no totes les actuacions tindran un cost econòmic; en el cas de les anomenades bones pràctiques ambientals per exemple, es tracta molt sovint de canvis d'hàbits o incorporació de nous criteris que tenen una mínima o nul·la repercussió econòmica. D'altra banda, també hi ha alguns casos en els que es recomana analitzar amb detall una determinada situació per poder determinar si calen o no actuacions; en aquests casos és clar que tampoc és possible estimar els costos.

Finançament.

Relació d'entitats que en el moment de la redacció del Pla d'Acció poden contribuir aportant els recursos econòmics necessaris per a l'aplicació del Pla d'Acció.

L'aplicació del Pla d'Acció Ambiental serà progressiva; hi ha actuacions ja iniciades i altres que es proposa realitzar a curt, mitjà o llarg termini. Per aquest motiu és necessari actualitzar, en el moment de l'execució d'una actuació, les dades referents al seu cost econòmic i a les entitats que poden contribuir a finançar-la.

Les claus per a la interpretació de les abreviatures i símbols s'indiquen a la taula 5.2.1.

Taula 5.2.1. Clau d'interpretació d'abreviatures i símbols

ENTITATS			
Ajuntament de Manresa	AMR	Departament de Governació	DG
Servei d'Urbanisme, Medi Ambient i Via Pública	UMAVP	Gerència de Protecció Civil	GPC
Servei d'Acció Ciutadana	SAC	Ministerio de Fomento	MF
Servei de Seguretat Ciutadana	SSC	Ministerio de Indústria y Energía	MINER
Servei de Finances	SF	Institut d'Estadística de Catalunya	IEC
Consell Comarcal del Bages	CCB	Revisió del Pla General de Manresa	PGM
Diputació de Barcelona	DB	Aigües de Manresa	AMSA
Servei de Medi Ambient	SMA	Mancomunitat de municipis del Bages pel Sanejament	MMBS
Departament de Política Territorial i Obres Públiques	DPTOP	Mancomunitat de municipis del Bages per l'Abocador	MMBA
Departament d'Indústria, Comerç i Turisme	DICT	Departament de Medi Ambient	DMA
Direcció General d'Energia	DGE	Junta de Sanejament	JS
Institut Català d'Energia	ICAEN	Junta de Residus	JR
Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca	DARP	Direcció Gral. de Qualitat Ambiental	DGQA
TERMINIS D'EXECUCIÓ		COST	
Termini curt (0-2 anys)	➡	S'expressa en milions de pessetes	
Termini mitjà (3-5 anys)	⇒ ⇒	Actuacions que no tenen cost suplementari o en que no ha estat possible estimar-lo	-
Termini llarg (més de 5 anys)	⇒ ⇒ ⇒		

5.3 Pla d'Acció Ambiental

A continuació es presenta un resum de les línies estratègiques i dels programes, el nombre d'actuacions per programa i el nombre d'actuacions per línia.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

1. RACIONALITZAR EL **CONSUM D'AIGUA** I COMPLETAR EL SANEJAMENT DE LES AIGÜES RESIDUALS
2. OPTIMITZAR L'ÚS DELS **RECURSOS ENERGÈTICS**
3. APLICAR UNA **GESTIÓ DELS RESIDUS** BASADA EN CRITERIS DE MINIMITZACIÓ I VALORITZACIÓ
4. POTENCIAR EL SISTEMA DE GESTIÓ I SEGUIMENT D'**ACTIVITATS** I APLICAR ELS MECANISMES DE PREVENCIÓ DEL **RISC AMBIENTAL**
5. CONSERVAR I MILLORAR EL **PATRIMONI NATURAL** I LA QUALITAT DEL PAISATGE
6. CONSOLIDAR L'**ESPAI RURAL** COM A ELEMENT ESTRUCTURADOR DEL TERRITORI
7. MILLORAR LA QUALITAT DE L'**ESPAI URBÀ**
8. REDUIR LA INCIDÈNCIA AMBIENTAL DEL **VEHICLE PRIVAT** A LA CIUTAT

LÍNIES ESTRATÈGIQUES, PROGRAMES, NOMBRE D'ACTUACIONS PER PROGRAMA I NOMBRE D'ACTUACIONS PER LÍNIA

LÍNIES ESTRATÈGIQUES	PROGRAMES	ACTUACIONS PER PROGRAMA	ACTUACIONS PER LÍNIA
1. RACIONALITZAR EL CONSUM D'AIGUA I COMPLETAR EL SANEJAMENT DE LES AIGÜES RESIDUALS	1.1 Fomentar la reducció dels consums d'aigua	4	10
	1.2 Completar el sanejament de les aigües residuals i prevenir la contaminació de les aigües superficials i subterrànies	6	
2. OPTIMITZAR L'ÚS DELS RECURSOS ENERGÈTICS	2.1 Ampliar la gestió dels consums i reduir la despesa energètica a l'àmbit municipal	7	16
	2.2 Reduir el consum d'energia a la ciutat de Manresa	4	
	2.3 Aplicar la cultura del manteniment per a la posada a punt i millora de les instal·lacions municipals.	2	
	2.4 Augmentar la utilització de fonts d'energia renovables i recursos locals	3	
3. APLICAR UNA GESTIÓ DELS RESIDUS BASADA EN CRITERIS DE MINIMITZACIÓ I VALORITZACIÓ	3.1 Planificar la gestió integral dels residus en un context supramunicipal	2	14
	3.2 Fomentar la recollida selectiva i la minimització de producció de deixalles	6	
	3.3 Fomentar el control de la producció i gestió dels residus no urbans	6	

LÍNIES ESTRATÈGIQUES	PROGRAMES	ACTUACIONS PER PROGRAMA	ACTUACIONS PER LÍNIA
4. POTENCIAR EL SISTEMA DE GESTIÓ I SEGUIMENT D'ACTIVITATS I APLICAR ELS MECANISMES DE PREVENCIÓ DEL RISC AMBIENTAL	4.1 Intensificar el seguiment de les activitats i disminuir la seva incidència ambiental	4	
	4.2 Completar les mesures de prevenció i d'actuació que minimitzin el risc ambiental	3	7
5. CONSERVAR I MILLORAR EL PATRIMONI NATURAL I LA QUALITAT DEL PAISATGE	5.1 Preservar les zones amb interès ecològic i paisatgístic	2	
	5.2 Millorar l'estat de conservació dels ecosistemes fluvials i mantenir la funció dels cursos com a connectors biològics	3	
	5.3 Adoptar mesures específiques per a la conservació de la fauna autòctona	3	
	5.4 Controlar les activitats que malmeten el patrimoni geològic	2	10
6. CONSOLIDAR L'ESPAI RURAL COM A ELEMENT ESTRUCTURADOR DEL TERRITORI	6.1. Impulsar una estratègia per planificar el territori de forma conjunta amb els municipis de la rodalia	2	
	6.2. Desenvolupar l'espai agrícola	6	
	6.3. Potenciar com a conjunt els recorreguts i àrees de lleure de l'entorn rural	2	10

LÍNIES ESTRATÈGIQUES	PROGRAMES	ACTUACIONS PER PROGRAMA	ACTUACIONS PER LÍNIA
7. MILLORAR LA QUALITAT DE L'ESPAI URBÀ	7.1. Millorar l'estructuració i dotacions dels barris i recuperar sectors urbans degradats	3	
	7.2. Incorporar criteris ambientals i millores en el manteniment i projectació dels espais públics	7	
	7.3. Incorporar criteris ambientals i millores en el manteniment i projectació de l'espai privat.	4	14
8. REDUIR LA INCIDÈNCIA AMBIENTAL DEL VEHICLE PRIVAT A LA CIUTAT	8.1. Optimitzar els fluxos de circulació urbana	2	
	8.2. Disminuir la presència del vehicle privat a la ciutat	9	
	8.3. Ordenar la circulació de vehicles pesants, la càrrega i descàrrega i controlar emissions de soroll o de contaminants atmosfèrics.	4	15
TOTALS			
8 LÍNIES	24 PROGRAMES	96 ACTUACIONS	

